

Rudersdal Museer

– årsberetning for 2015

af Jon Voss

Generelt

2015 var et godt og spændende år for Rudersdal Museer. I foråret 2015 kunne vi glædeligvis tage Mothsgårdens fine, nyrestaurerede hovedbygning i brug. Sommerhalvåret 2015 blev således på Mothsgården præget af stor udstillingsaktivitet samt indkøring af driften af den ny Mothsgård, hvorder blandt andet blev etableret ensæsonåben café, der tiltrak mange gæster i sommermånederne. I juni kunne vi åbne en særudstilling i hovedbygningen om “Rudersdal på Lærredet” med et udvalg fra

Sidste hånd på Mothsgården inden ibrugtagning, forår 2015. (Foto: Rudersdal Museer)

Skovhistorisk cykeltur i Jægersborg Hegn.
(Foto: Anne Birgitte Gurlev)

Jægersborg Hegn

museets store samling af topografiske værker. I september afløstes udstillingen "SKÅL – dansk alkoholkultur i fest, fællesskab og fordærv" i særudstillingslængen af den nye udstilling "Alverdens Souvenirs".

Der blev afholdt mange arrangementer både på museerne og uden for murene, eksempelvis museets skov- og landskabshistoriske vandringer/cykelture, hvorvi i 2015 som noget nyt kunne byde på ture i Jægersborg Hegn med særligfokus på parforcejagten og parforcejagt-landskabet – i anledning af landskabets optagelse på UNESCO's Verdenskulturarvsliste, dervarkulminationen på en lang proces, som Rudersdal Museer har været involveret i gennem sit arbejde i projektets styregruppe.

For Vedbækfundenes vedkommende bød 2015 på et rekordstort antal rundvisninger og en pæn stigning i besøgstallet. Historisk Arkiv bød på et stort antal formidlingsaktiviteter i 2015 – blandt andet særudstillingen "Det stærke køn", historiske quizzer, ligesom arkivet forberedte en fotoudstilling i Vedbæk i forbindelse med indvielse af Vedbæk Havn, og fortsatte sin indsats uden for murene med "Arkiv på Hjul".

Rudersdal Museer arbejdede i 2015 på en forskningspublikation

om landskabsplanlægning i samarbejde med Københavns Universitet og Frederiksberg Stadsarkiv. Der indledtes endvidere forarbejde til to andre forskningsartikler, som påregnes publiceret i de nordsjællandske museers ny fælles forskningspublikation.

I samarbejde med to fonde blev der i løbet af 2015 udfærdiget reviderede projekter vedrørende ny permanent udstilling på Mothsgården, med henblik på fondsansøgninger, som blev afsendt i slutningen af året. Dervariforberedelsen af de reviderede fondsansøgninger særligfokus på tilvejebringelse af midler til delvis egenfinansiering (som Rudersdal Kommune glædeligvis valgte at bevilge), forskningssamarbejde med Københavns universitet ift. udvikling af udstillingens formidling, samt øget fokus på Mathias Moth i udstillingen.

Trap Danmark

I forbindelse med den kommende, nye udgave af Trap Danmark arbejdede museet i 2015 sammen med en konsulent fra Trap Danmark, Byplan og museums-konsulent Niels Peter Stilling om at definere indhold og struktur i den nye udgave af værket, der skal omhandle Rudersdal Kommune, herunder et antal historiske "highlights". Museet deltog også i et samarbejde med Teknik og Miljø og Nationalmuseet vedrørende ajourføring af gravminderegistreringen.

Endvidere påbegyndtes i 2015 en undersøgelse af mulighederne for et særdeles spændende projekt for en flytning af Vedbækfundene til Vedbæk.

2015 bød også på statsskovdistriktets kulturhistorisk set uhensigtsmæssige beslutning om at nedlægge de Røde Porte i Jægersborg Hegn, hvorfor Rudersdal Museer i dialog med statsskovdistriktet indledte forarbejdet til et projekt for fremtidssikring af portene vha. fondsstøtte og frivillige laug.

Økonomi

Rudersdal Museers økonomi vari 2015 meget stram pga. ekstraudgifter til hhv. feriepenge ved fratrædelse og ekstraordinære udgifter i forbindelse med restaureringen af Mothsgården, hvilket medførte et underskud.

Personale

I 2015 fratrådte arkivleder Lars Bo Hansen og arkivmedarbejder Helle Wikstrøm; arkivar Morten Christian Richardt blev konstitueret som arkivleder.

Ved udgangen af 2015 var Rudersdal Museers personale som følger:

<i>Jon Voss:</i>	<i>Museumsleder</i>
<i>Birgit Simonsen:</i>	<i>Sekretær</i>
<i>Svend Christensen:</i>	<i>Museumsinspektør, leder af Mothsgården</i>
<i>Kirsten Schmidt:</i>	<i>Udstillingsarkitekt</i>
<i>Anders Bank Lodahl:</i>	<i>Museumsinspektør (uddannelsesorlov)</i>
<i>Morten Meinert Jensen:</i>	<i>Registrator</i>
<i>Steen Nielsson:</i>	<i>Arkitekt</i>
<i>Marian Hvilshøj Garnerø:</i>	<i>Museumsvært</i>
<i>Morten C. Richardt:</i>	<i>Arkivleder (konstitueret)</i>
<i>Morten Trommer:</i>	<i>Arkivar</i>
<i>Christian Kaarsberg:</i>	<i>Arkivmedarbejder</i>
<i>Anne Birgitte Gurlev:</i>	<i>Museumsinspektør, leder Vedbækfundene</i>
<i>Emil B. Petersen:</i>	<i>Studertermedhjælper, tilkaldevikar</i>
<i>Anne-Kristine S. Larsen:</i>	<i>Studertermedhjælper</i>
<i>Sara Juel Andersen:</i>	<i>Studertermedhjælper</i>
<i>Irina Angelica Báez-Westerberg:</i>	<i>Studertermedhjælper</i>
<i>Ida Lolk Toghøj:</i>	<i>Studertermedhjælper</i>
<i>Signe Cecilie B. J. Fasting:</i>	<i>Studertermedhjælper</i>

Besøgstal Rudersdal Museer 2015

Besøgende i alt på:

Mothsgården:	3.602
Vedbækfundene:	8.897
Historisk Arkiv:	2.004*
Samlet besøgstal:	14.503

*Henvendelser. Da arkivets udstillinger i 2015 alle vist på eksterne lokaliteter (Hovedbiblioteket, Holte Bibliotek, Kulturcenter Mariehøj, Birkerød Idrætscenter), var der ikke statistik over antallet af besøgende her.

Rudersdal Museers faglige indsats i 2015

Formidling

Mothsgården

Udstillingen "Krig 1814 - 1864 - 1914", der markerede krigsjubilæerne ud fra en lokal synsvinkel, stod frem til 4. januar.

"SKÅL"

Derefter gik det omfattende arbejde i gang med opstilling af den ene af årets to store satsninger: udstillingen "SKÅL. Dansk alkoholkultur i fest, fællesskab og fordærv", som åbnede den 31. januar 2015. Alkohol har som bestanddel af forskellige drikkevarer været en del af livet i Danmark i mindst 3.400 år - dog med voldsomme ændringer i forbrugsmønstrene. I udstillingen dykkede vi ned i tidernes vekslende holdninger til alkoholen, i de miljøer, den blev nydt i, i produktionen og alkoholens former - vikingernes mjød, bøndernes skidtøl og godtøl, munkenes brændevin, som blev de "lavere stænders" foretrukne drik, borgerklubbernes punch, den revolutionerende, undergærede pilsnerøl, der indledte et dansk erhvervsventyr, vinen, derfra 1970'erne blev allemandseje - og specialøllet, der for nylig har vundet noget af øllets tabte territorium tilbage.

Udstillingen formidlede også alkoholmisbrugets skadevirkninger og forsøgene på at bekæmpe det ofte meget store forbrug, lige fra kongens forsøg på at begrænse bøndernes druk over afholdsbevægelse og afgifter, til nyere tids genstandskampagner - forsøg som dog i det store og hele mislykkedes, selv om flere af dem forårsagede drastiske ændringer i forbrugsvanerne.

Udstillingen SKÅL! på Mothsgården - øl og Storm P. (Foto: Ole Tage Hartmann)

Udstillingen SKÅL! på Mothsgården - smugling og hjemmebrænderi. (Foto: Ole Tage Hartmann)

Udstillingen skildrede den kulturhistorie, der ligger i beværtingerne, kroerne, værtshusene mv., som vialene her i området har og har haft mange af - samt iselve tilbehøret - flaskerne, glassene, drikkedunkene, og i de mange genstande, der vidner om forsøgene på at omgå høje afgifter og stram lovgivning op gennem tiden.

Snaps

Historien om snapsen er tæt knyttet til et af Danmarks helt store industrieventyr, De Danske Spritfabrikker, som i et fremragende samarbejde har samlet og arkiveret en meget store historiske samling og arkiv til Museets rådighed. Det vorder for muligt at udstille et unikt og dækkende udvalg af flasker, genstande og fotos mv. knyttet til den danske fabrikation af akvavit. Aspekter af dansk alkoholkultur har gennem tiden været et yndet motiv for vittighedstegninger - på udstillingen vises således et stort udvalg af alkoholrelaterede Storm P.-tegninger. Udstillingen, som blev en storsucces, lukkede den 23. august.

Fra Souvenirudstillingen på Mothsgården - (Foto Ole Tage Hartmann)

Fra Souvenirudstillingen på Mothsgården. (Foto: Ole Tage Hartmann)

Souvenirs

Den 25. september 2015 åbnede udstillingen "Alverdens Souvenirs". Forud var gået en omfattende indsamlingskampagne, hvor Museet lokalt havde annonceret efter souvenirs. Det resulterede i et stort antal souvenirs i alle afskygninger, som Museet lånte af næsten 50 lokale borgere. Sammen med Museets egen samling af souvenirs udgør de indlånte genstande særudstillingen om nye og gamle souvenirs i al deres mangfoldighed. Der er egnspecifikke souvenirs med hilsen fra Himmelsbjerget eller fra Colosseum i Rom, souvenirs til personlig eller praktisk brug, som T-shirts, hatte, vaser, kopper, piber, postkort, vin, specielle fødevarer - eller noget totalt unyttigt. For alle souvenirs gælder det, at devækkerfølelser om noget vi gerne vil mindes. Udstillingen fokuserer både på souvenirs som generelt fænomen, som billede på vores skiftende rejsemønstre gennem tiden, og på de helt særlige souvenirs og etnografika, som nogle af vort områdes mange berejste borgere har hjembragt. Udstillingen fortsætter i 2016.

Børneudstillingen på Mothsgården. (Foto: Ole Tage Hartmann)

“Rudersdal på Lærredet

I foråret 2015 blev restaureringen af Mothsgårdens hovedbygning omsider færdig. I et lidt længere perspektiv skal hovedbygningen huse Museets nye permanente udstilling om lokalhistorien i Rudersdal, samt skoletjeneste, reception og bogcafé. Indtil da anvendes lokalerne til en udstilling med et udvalg af museets meget store samling af topografisk kunst. Den 19. juni slog Museet dørene op til de smukke lokaler, og udstillingen “Rudersdal på Lærredet – Birkerød- og Søllerødeggen set gennem malerøjne” med kunstværker, der skildrer landskabet i det, som i dag er Rudersdal Kommune, fra 1700-tallet og ind i 1900-tallet. Malerierne fra den gamle Søllerød Kommunes område erhovedsagelig fra guldalderen, de fleste er fra 1800-tallet og malet i den velkendte på en gang romantiske og virkelighedstro stil. Anderledes forholder det sig med kunst fra den gamle Birkerød Kommune, som for det meste er fra første halvdel af 1900 tallet, og præget af den tids mere moderne tilgang til maleriet. Udstillingen viser også et udvalg af vores unikke samling

af akvareller af Jean-Francois de Jonquieres, som har en meget stor historisk værdi. Det er tanken, at udstillingen skal blive stående indtil det bliver tid at opbygge den nye permanente udstilling.

Hotspot-udstilling

Mothsgården har sideløbende med souvenirudstillingen haft en lille hotspot-udstilling for børn og barnlige sjæle med ting fra museets fine samling af legetøj, gamle skoleplancher mv. Langt op i alderen husker man sin barndoms traktor, dukkehus eller bamse, og leg og legetøj kan binde børn og bedsteforældre sammen i hyggelige stunder, så man glemmer alt om tid og sted. Udstillingsrummet var der mulighed for at sætte sig og lege med forskelligt gammelt legetøj, enten alene eller sammen med andre børn eller familie. Man kunne også prøve at skrive på en gammel, manuel skrivemaskine, noget som blev lidt af et tilløbsstykke.

Mothsgården har fastholdt det høje niveau for de øvrige formidlingsaktiviteter, og gennemført 22 omvisninger i udstillingerne, og 12 ture i lokalområdet. Efter åbningen af “Rudersdal på lærredet” inkluderer en udstillingsomvisning både denne og den aktuelle særudstilling, og i 2015 er de gennemført både i dag- og aftentimer på hverdage, samt i weekenderne. Før jul blev den traditionelle valnøddesnaps-premiere efterfulgt af en snapsejagt i udstillingen.

Ture i skoven

De større historiske cykel- og vandreture er fortrinsvis gennemført i weekenderne. Igen i år har der været cykelture i Jægersborg Hegn og Rude skov, samt vandretur i Geelskov. Derudover har museumsleder Jon Voss deltaget i formidlingsture til Aggershvil & Lokeshøj, Strandmøllen samt Næsseslottet i samarbejde med Historisk-Topografisk Selskab for Søllerødeggen. Den traditionelle juletur til Rude skov måtte desværre aflyses pga. dårligt vejr, men den blev gennemført som nytårstur i januar med storsucces. Endelig holdt Jon Voss i februar foredrag om Rudersdal Museers virke og fremtidsplaner i Nærum Kirkes sognegård.

Besøgstallet på Mothsgården steg med 1.255 besøgende i 2015, fra 2.347 i 2014 til 3.602 i 2015.

Vedbækfundene

2015 var et godt og meget travlt år på Vedbækfundene. Museumsafdelingen blev besøgt af i alt 8.897 museumsgæster, heraf 4.978 børn. Skoletjenesten var ligeledes velbesøgt, og der var bud efter omvisninger for private grupper. I alt fik 2.836 personer fordelt på 130 skoleklasser, børnehaver og andre grupper undervisning eller omvisning på Vedbækfundene.

Den permanente udstilling Vedbækfundene – et jægerfolk for 7000 årsiden er det store trækplaster på Vedbækfundene. Den tiltrækker besøgende fra både lokalområdet og hele Storkøbenhavn samt danske og

“Fund fra Motorvejen”

udenlandske turister og forskere. Udstillingen “Fund fra Motorvejen” var også godt besøgt i 2015. Der er stor interesse blandt de lokale borgere for de arkæologiske udgravninger i forbindelse med udvidelsen af Helsingørsmotorvejen, og for de mange fine oldtidsfund, som Museum Nordsjælland har gjort ved udgravningerne.

Sideløbende med årets mange omvisninger i Vedbækfundenes skoletjeneste og for private grupper har der været travlt med andre former for formidling, også uden for museet. Leder af Vedbækfundene Anne Birgitte Gurlev holdt i januar foredrag om jægerstenalderen og de arkæologiske fund fra Vedbæk i sognegården i Sengeløse. Den nationale cykelkonference 2015 blev afholdt i Furesø og Rudersdal Kommuner, og Anne Birgitte Gurlev var guide for nogle af deltagerne på en kulturhistorisk cykeltur fra Vedbæk til Holte imaj. Derudover deltog Vedbækfundene i Rudersdal Museers historiske skovture i Geelskov, Jægersborg Hegn og Rude Skov i årets løb, hvor der bl.a. var fokus på oldtidsminderne i skovene.

Omvisninger

Ud over skoletjenesteforløbene afholder Vedbækfundene et antal aftenomvisninger rettet mod voksne, og et antal familieomvisninger for børn og voksne, i alt fire aftenomvisninger og fire familieomvisninger. Vedbækfundene lægger også vægt på tilbud for børn i skolernes ferier. I skolernes vinterferie kom børn og voksne til Vildsvinejagt i vinter-

Udgravning af skelet på Vedbækfundene i efterårsferien.
(Foto: Anne Birgitte Gurlev)

Danmarks Radios optagelser på Vedbækfundene.
(Foto: Anne Birgitte Gurlev)

ferien. Arrangementet var en stor succes, som selv de helt små børn også kunne deltage. I efterårsferien kunne de besøgende børn og voksne være med til at udgrave en kopi af et menneskeskelet. Der blev talt om udgravningsteknikker, og hvilken viden arkæologer kan få ud af en grav. Børnene var med til at kønsbestemme, aldersbestemme og måle højden på skelettet.

Der tænkes, så det knager til Historisk Quiz på Nærum Bibliotek.
(Foto: Laura Nossczyk)

Endel af formidlingen foregår i samarbejde med andre kultur-institutioner i Rudersdal Kommune, eksempelvis "Smag på Kulturen", som blev afholdt i begyndelsen af året, med syv forløb om jægerstenalderen og ler-værksted for lokale børnehaver. Et andet samarbejde er Golden Days-arrangementet "Jagten på Sporet", som blev afholdt i maj på Gl. Holtegaard og Vedbækfundene; et motionsløb, hvor børnene skulle løbe rundt til forskellige poster og hjælpe politiet med at opklare et formodet mord. Der var 580 deltagere på dagen, som alle kom igennem Vedbækfundenes udstillinger og endte ved graven med jægeren, som blev dræbt med en spydspids i halsen.

"Åben Boplads"

"Åben Boplads" blev afholdt i september på gårdspladsen foran Vedbækfundene. Det var igen et velbesøgt arrangement, hvor børn og voksne i bopladsens værksteder kunne arbejde med at fremstille genstande som dem, jægerfolket i Vedbæk brugte for 7.000 år siden.

Den fine opsætning af den permanente udstilling og de unikke arkæologiske fund fra Vedbæk tiltrækker andre museer, universiteter og forskere. I marts kom Museum Østjylland på besøg til omvisning og udstillingsinspiration. Københavns Universitet var på besøg to gange i årets løb med de nye studerende på Forhistorisk Arkæologi. I kurset Introduktion til arkæologi diskuterer de studerende selve udstillingsopsætningen på Vedbækfundene under deres besøg. I periodekurset om stenalderen er et besøg på Vedbækfundene selvskrevet. Her starter de studerende med en tur rundt i Vedbæk By og i Vedbæk Maglemose og slutter med en rundvisning på Vedbækfundene.

Besøg fra Tyskland

26 medarbejdere/studerende fra Seminar für Ur- und Frühgeschichte på Georg August Universität i Göttingen besøgte Vedbækfundene i august, og fik bl.a. glæde af en guide med tyske tekster om

Tidligere minister Britta Schall Holberg var en af de biograferede kvinder i Historisk Arkivs udstilling "Det stærke køn".
(Foto: Lars Bo Hansen)

udstillingen, udarbejdet af studentermedhjælp Sabine Thrane i 2015. I oktober kom Donald Henson fra York University på besøg; han forsker i, hvordan museer i Europa formidler jægerstenalderen til skolebørn. Der blev drøftet formidling med Henson, som observerede et undervisningsforløb med børn fra Blågårds Skole.

TV på Vedbækfundene

Der har to gange været TV-optagelser på Vedbækfundene i 2015. Første gang i oktober, hvor der blev lavet optagelser til udsendelsesrækken Brug dit buskort på Kanal 1 Super senior TV. Her fortalte Anne Birgitte Gurlev om museumsafdelingen, livet i jægerstenalderen og gravene fra Vedbæk. Jægerstenalderkvinden i graven med barnet på svanevingen er med i Danmarks Radios ny Danmarkshistorie, som vil blive vist i 2017. Der var derfor optagelser på Vedbækfundene hele dagen d. 21. december. Glasset foran gravene blev taget af, så Danmarks Radios fotografer kunne komme helt tæt på skeletterne, under overvågning af Nationalmuseets konservator Peter Henrichsen.

Rudersdal Kommunes børnehaver blev igen ved årets slutning inviteret til den traditionelle nissejagt. De sidste to år er den blevet afholdt i samarbejde med kunsthallen Gl. Holtegaard, hvor børnene både går på jagt inde i Vedbækfundenes udstillinger og ude i Gl. Holtegaards have.

I anledning af temaugen "Det gode liv på to hjul" lavede Arkivet en mindre udstilling af cykelfotos. Fotoet er fra Kystatelieret i Vedbæk ca. år 1900. (HA)

Historisk Arkiv

I marts, på kvindernes internationale kampdag, åbnede arkivet en udstilling i anledning af 100-års jubilæet for de danske kvinders valgret. Udstillingen "Det stærke køn" portrætterede i lyd, tekst og billeder seks kvinder, der på hver sin måde har præget og sat deres aftryk på vor egns historie. Udstillingen åbnede ved Birkerød bibliotek. Siden åbnede den i juni på Holte Bibliotek og var efterfølgende opstillet på Kulturcenter Mariehøj i forbindelse med dennes åbning. I forbindelse med udstillingen afholdtes der, sammen med bibliotekerne, et debatforedrag vedrørende feminisme med deltagelse af blandt andre Jytte Hilden.

"Det gode liv på to hjul"

I forbindelse med kommunens temaug "Det gode liv på to hjul", havde arkivet i uge 21 en mindre udstilling af gamle cykelfotos fra kommunen stående på Birkerød Idrætscenter.

I april havde arkivet besøg af en masse børn fra Nærum Skole, der havde en hyggelig eftermiddag ved et arrangement inspireret af Søllerød Sommerlejr. Her fornøjede de sig blandt andet med "Tremand frem for en enke", sækkevæddeløb og andre sjove, gamle lege.

Også i 2015 var der gang i arkivets mobile formidlingsenhed "Arkiv på Hjul". Vi besøgte blandt andet flere af kommunens skoler, hvor der blev vist gamle fotos og fortalt spændende historier fra kommunens historie. Desuden var arkivet på besøg hos DemensNetværk Rudersdal, hvor der blev fortalt om høst og høstskikke i gamle dage. Det varende dag med fokus på erindring og udveksling.

Af yderligere formidlingstiltag kan nævnes historisk quiz, rundvisninger på arkivets magasiner, en rundtur i Søllerød Kirkeskov, hvor der

Afrikansk strengeinstrument i Souvenirudstillingen på Mothsgården. (Foto: Svend Christensen)

blev fortalt om plantelivet, samt et arrangement med Jens Bruhn, hvor der blev vist historiske postkort fra vores egn.

Grundet personalemangel i perioden efter arkivleder Lars Bo Hansens fratrædelse blev der ikke etableret udstillinger i efteråret/vinteren 2015. Der blev dog taget hul på forberedelserne til en udstilling om udviklingen af byrummet i 2016.

Forskning

Rudersdal Museer/ Historisk Arkiv arbejdede i 2015 sammen med HOKA (Hovedstadsområdets Kulturhistoriske Arkiver) og Københavns Universitet, Landskabsarkitektur og Planlægning på forskningsartiklen "Fredning som middel i byplanlægningen i Søllerød Kommune 1938-1970" til værket "Hovedstadsmetropolens grønne områder", som udgives af HOKA i 2016. Forskningsartiklen beskriver og analyserer by- og landskabsplanlægningen, herunder de omfattende fredningstiltag i

Søllerød Kommune, og inddrager planlægnings- og fredningsarbejdet i Birkerød Kommune i et perspektiverende afsnit.

I forbindelse med ovennævnte forskningsindsats blev der indgået samarbejdsaftale med Københavns Universitet om udvikling af den kommende permanente udstilling i hovedbygningen, for så vidt angår formidlingen af landskabsudviklingen og arealanvendelsen i Museets ansvarsområde. Samarbejdet skal tilsikre, at udstillingens formidling af den historiske planlægning og landskabsudvikling i så høj grad som muligt bygger på relevant forskning, og at også de nyeste relevante forskningsresultater inddrages i formidlingen, samt bidrage til optimal udstillingsform og -indhold, eksempelvis gennem kvalitetssikring af kartografisk indhold i forbindelse med en interaktiv terrænmodel, som anskueliggør stadierne i områdets landskabsudvikling.

Herudover indledte Rudersdal Museer forarbejdet til to forskningsartikler, som omhandler hhv. vort områdes skovhistorie og vold i jægerstenalderen. Artiklerne påregnes indleveret til fagfællebedømmelse i 2017, med henblik på publicering i de nordsjællandske museers nye forskningstidsskrift, som Rudersdal Museer, Furesø Museer, Helsingør Bys Museer og Museum Nordsjælland arbejder på at realisere.

Indsamling, registrering og bevaring

Ud over den aktive indsamlingskampagne i forbindelse med særudstillingen "Alverdens Souvenirs" er mange af de indkomne genstande tilgået museet ved passiv indsamling, hvor publikum af egen drift opsøger museet med ting der har historisk interesse, dog ofte genstande der netop har forbindelse til særudstillingerne.

Blandt de mere bemærkelsesværdige nyindkomne genstande til museets samling i 2015 kan nævnes et ejendommeligt strengeinstrument lavet af udskåret elfenben med en resonanskasse af pytonslangeskind. Instrumentet stammer fra lægen og Holte-borgeren Grete Olsens (1912-2010) samling og er hjembragt fra en af hendes mange rejser til Afrika. Grete Olsen var en af de første plastikkirurger herhjemme. Hun var især kendt for at nedbringe dødeligheden for hudkræft med plastikkirurgiske tiltag, samt for at indrette Danmarks første plastikkirurgiske afdeling på Finseninstitutet i 1959.

Derudover var Grete Olsen meget berejst, lige fra uddannelses-tiden på Færøerne og i England over hendes tid på landsholdet i fægtning, hvor hun bl.a. deltog i tre olympiader, til de mange safari- og etnologiske rejser, hun foretog fra 1950'erne og frem. Strenge-

Mothsgården -
fritlagt fyldning
med omvendt kine-
seri. (Foto: Svend
Christensen)

instrumentet fik siden plads i museets souvenirudstilling.

Museet udvidede sin kunstsamling med flere værker i 2015. Fremhæves skal især en række spændende pasteltegninger, der viser det gamle Trørød i årene 1939-41. Tegningerne er udført af kunsthandleren og kunstneren Harald Falck-Rasmussen, der selv boede på Trørød Torv i perioden. Blandt motiverne er bl.a. det gamle røgterhus malet i isvinteren 1939-40, i hvad kunstneren selv har beskrevet på bagsiden af maleriet som 30 graders kulde, samt tækkemand Frederiksen i færd med at lægge nyt tag på den gamle skole i Trørød i sommeren 1939.

Museet er på forkant med registreringen af indkomne genstande, og har da også fået ros herfor fra Kulturstyrelsen.

Det meste af museets budget til konservering og bevaring gik til de farvearkæologiske undersøgelser af det gamle, indvendige træværk på Mothsgården. Under arbejdet opdagede konservatoren, at der gemte sig

et motiv under de mange malingslag på en af fyldningerne under vinduerne. Museet besluttede at fritlægge hele fyldningen. Det afslørede et motiv i kinesisk stil typisk for tidligt 1700-tal, men det var monteret på hovedet. Det kan altså konkluderes, at fyldningen er genbrug, og at motivet allerede har været malet over da den blev monteret på sin nuværende plads.

Kapitel 8 – arbejdet

I forbindelse med Rudersdal Museers lovfæstede varetagelse af kapitel 8-opgaverne inden for nyere tid, gennemgår Museet løbende byggesagslister og lokalplanudkast mv. fra Rudersdal Kommunes byplanafdeling, ligesom Museet tager del i forberedelsen af fredninger, kommuneplan mv. Museet arbejder her for at sikre kommunens fysiske, kulturhistoriske værdier, både hvad angår bygninger og sammenhængende kulturmiljøer.

Der blev i 2015 behandlet et stort antal sager og afgivet flere indsigelser, ligesom der blev arbejdet videre med optimeringen af procedurerne og samarbejdet med Byplan.

Dagligliv på Historisk Arkiv. Arkivvært Christian Kaarsbergifuld gang med at registrere arkivalier. (Foto: Morten Richardt)

Arkivarbejdet

I 2015 har Historisk Arkiv blandt andet været beskæftiget med de daglige opgaver vedrørende indsamling, registrering og tilgængeliggørelse af arkivalier. Arkivet har idennesammenhængsmottaget og registreret diverse skriftligt materiale, fotos og publikationer samthele person- og foreningsarkiver.

På det kommunale område er der både tilkommet nye papir- og digitale arkivalier. Arkivet har blandt andet modtaget sagsmateriale fra kommunens forvaltninger, herunder større afleveringer fra henholdsvis Skole og Familie samt Beskæftigelse. På det digitale område er der afleveret en række KMD-systemer. Desuden har arkivet vejledt og styret processen omkring Sundhedstjenestens arkivering af it-systemet Novax, som blev godkendt i foråret.

I forhold til planlægningen af den digitale arkivering i 2016 faldt denne på plads i efteråret. Der er en række fagsystemer, som skal afleveres, og arkivet går også videre med forberedelserne til en aflevering af kommunens ESDH-system, Acadre.

Arkivet var i foråret tovholder på Rigsarkivets kommunale tilsyn. Der blev indsamlet oplysninger om, hvilke bevaringsværdige kommunale papirarkivalier de forskellige forvaltninger, afdelinger og institutioner har i deres varetægt. Desuden kom kommunens bevaringsværdige it-systemer under luppen med henblik på blandt andet en blotlæggelse af deres konverteringshistorik. Efter endt tilsyn modtog kommunen afslutningsbrev fra Rigsarkivet med nogle få bemærkninger, som hurtigt kunne imødekommes.

Kommunalt arkivmateriale

Samarbejdet med Rigsarkivet

